Влада - Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України

№ 105 (855) ♦ Вівторок, 7 червня 1994 року ♦ Ціна договірна

НАФТОВІ РІКИ: МРІЇ І ДІЙСНІСТЬ

На Лисичанському нафтопереробному комбінаті.

6 стор.

За все доводиться розплачуватися. За довірливість — також. Шкода лише, що за обіцянки колишніх прем'єрів доводиться розплачуватися не їм, а державі, тобто всім нам. Обіцяні нафтові ріки, які мали потекти з Близького і Далекого Сходу в Україну, так і залишилися добрими намірами, котрими, як відомо, встелено шлях до пекла. Хоч із запізненням, але декотрі це зрозуміли і передусім керівництво найбільших нафтопереробних заводів, яке вирішило, що на обіцянки державних мужів сподіватися годі. Треба самим братися до роботи. Зрозуміли це і науковці, яким не байдуже, що станеться з Україною — буде вона справді могутньою і процвітаючою чи перетвориться на сировинний додаток інших розвинених держав...

Розрахунки за газ

Підписанням відповідних документів завершилися в Києві переговори, які провів виконуючий обов'язки Прем'єр-міністра України Юхим Звягільський з делегацією російського акціонерного товариства «Газпром», очолюваною головою правління Ремом Вяхіревим.

На нинішніх переговорах було погоджено уточнений графік погашення заборгованості українських споживачів за російський газ. Сторони домовилися створити сприятливі умови для укладення прямих угод між підприємствами України і РАТ «Газпром» на поставки газу, а також участі комерційних фірм у сплаті заборгованості. Між акціонерними товариствами «Газпром» та «Укргазпром» підписано угоду про двостороннє співробітництво щодо розширення і реконструкції транзитних газопроводів в Україні. Для цього до кінця нинішнього року буде створене спільне акціонерне товариство.

На переговорах щодо поділу Чорноморського флоту

Російські експерти і українська делегація завершили в Севастополі переговори складенням списку кораблів за класами, які відійдуть до України і Росії після поділу Чорноморського флоту.

Про це повідомив «Інтерфаксу-Україна» член української делегації, заступник міністра оборони України Іван Біжан.

Водночас, за його словами, на переговорах «виникали складнощі, чимало з яких вдалося подолати».

Російський флот однозначно розміщуватиметься в Севастополі, однак для цього треба підготувати юридичне обгрунтування, заявив керівник української делегації віце-прем'єр України Валерій Шмаров.

Продиктовано в номер

Вельми спокусливий проект

Наприкінці тижня Президент України Леонід Кравчук обговорив подробиці нафтового проекту японського концерну «Шіба» з його президентом М.Накамурою.

Йдеться про участь української сторони в будівництві нафтопроводу від одного з потужних родовищ в шельфі Каспійського моря. На думку експертів, родовище має понад 200 млн. тонн запасу нафти і 14 трлн. кубометрів газу.

За словами голови правління акціонерної холдингової компанії «Укрнафтогаз» Євгена Сухіна, японські підприємці, які беруть участь у видобутку нафти на цьому родовищі на правах співвласників концесії, шукають ринки збуту. Тому Україні запропоновано приєднатися до будівництва нафтопроводу Туркменистан—Іран— Туреччина—Україна (якщо пропозиції американо-японської компанії буде схвалено).

На перший погляд, пропозиція дуже спокуслива. Україна поставляє труби й робочу силу, натомість одержуючи нафту. І, здається, хоч завтра, бо розглядають також можливість транспортування нафти танкерним флотом.

Ізраїль за нашу територіальну цілісність

У відповідь на лист міністра закордонних справ України А.М.Зленка до міністра закордонних справ Ізраїлю Ш.Переса щодо ситуації в Криму Міністерство закордонних справ Ізраїлю надіслало до посольства України таку заяву:

«Стосовно ситуації в Криму Міністерство закордонних справ Ізраїлю хотіло б висловити сподівання, що сторони виявлять стриманість і відповідальність та знайдуть взаємоприйнятне рішення — мирними засобами в ім'я збереження територіальної цілісності України».

Американський дім на київській вулиці

Минулої п'ятниці по вулиці Мельникова в столиці України відкрито Дім Америки. Так називається культурний центр Інформаційного агентства Сполучених Штатів, в якому громадяни нашої країни зможуть одержати інформацію про життя американців, про політичну й економічну структуру, рівень науки, культури та освіти в США.

В урочистій церемонії відкриття Дому Америки взяли участь посол США в Україні У. Міллер, віце-прем'єр-міністр України М. Жулинський, представники української громадськості.

Курс — на Грецію

На державному підприємстві Чорноморський суднобудівний завод у Миколаєві спущено на воду танкер «Янтарь Крита», який споруджено на замовлення приватної грецької фірми «Авин».

Це перше судно із серії продуктовозів дедвейтом 45 тисяч тонн, чотири з яких уже закладено на верф'ях підприємства.

На думку заступника міністра закордонних справ Бориса Тарасюка, миколаївці знайшли добрий спосіб вийти з прориву, уклавши контракт з перспективною грецькою фірмою.

Конфуз «Чернігівських відомостей»

«Чернігівські відомості», які в час передплатної кампанії вирішили здобути дешевий авторитет, опублікувавши ряд сумнівно сенсаційних матеріалів про «Голос України», змушені були надрукувати спростування, вибачитися перед власкором «ГУ» С. Павленком. Читачі, які уважно стежили за згаданими «викриттями», зробили невтішний для чернігівських колег вибір: станом на 1 червня їхню газету передплатили в області всього-на-всього 2285 чоловік, хоча передплатна ціна «Чернігівських відомостей» майже вдвічі нижча, ніж «Голосу України». А в газети Верховної Ради України — 25840 чернігівських передплатників.

Передплата-94

Як ми вже повідомляли, на час передплатної кампанії (до 1 червня) редакція підготувала для своїх читачів сюрприз. Хто передплатить «ГУ» на II півріччя, автоматично стає учасником розиграшу лотереї. Для цього треба лише надіслати до редакції до 15 червня ц.ф. копію квитанції про передплату «ГУ» з позначкою на конверті «Лотерея «ГУ-94» й чітко написаними зворотною адресою, прізвищем, ім'ям та по батькові.

Що розігруватиметься?

Трикамерний холодильник «Норд»;
два грошові призи по 5 млн крб.;
чотири грошові призи по 3 млн крб.;
універсальний деревообробний верстат вартістю 23 млн крб.;
10 радіоприймачів «ОДН»;
10 компресорів для побутових холодильників;
комплекти алюмінієвого посуду;
10 фляг на молочні продукти;
електроточила «Темп»;
водяні насоси «Ворскла»;
товари для спорту, рибальства, туризму;
набір кухонних меблів «Весна» (9 млн крб.);
гараж металевий розбірний (9 млн крб.);
антена дециметрова з підсилювачем;
набір посуду «Дорожній»;
фільмоскоп;
чобітки жіночі;
путівки в турбази «Форель» та «Латориця»;
дачний меблевий набір з лози;
меблевий набір для кімнати;
норкова шапка;
санаторна путівка;
10 велосипедів ХВЗ;
електровентилятори, електрокаміни, електросвітильники;
котли для обігрівання житла;
80 електропрасок;
килим;
3 газові плити;
шампанське;
набори посуду;
100 книг В.Бебика «Як стати популярним, перемогти і утриматися на політичному олімпі».

І нарешті:

Універсальний трактор для фермерського господарства Т-25 ФМ (90 млн крб.).

Друзі! Продовжена передплата на газету «Голос України» на II півріччя! В обласних центрах — по 9 червня. Передплатна ціна на 6 місяців — 108 тис. крб. Індекс українського видання — 60955, російського — 60997.

Шлях до присяги

Денонсувати минуле не дозволить народ

З ініціативи Спілки незалежних підприємців України, яку очолює О.Ємельянов, в акціонерному товаристві «Київгума» відбулася зустріч з виборцями кандидата в Президенти України, нинішнього глави держави Леоніда Кравчука. На зустріч прибули керівники великих підприємств державного сектора та відомих в Україні і за її межами комерційних структур.

Присутні одностайно засудили діяльність урядів, які перебували біля керма влади протягом останніх чотирьох років. Скасування Державної думи, створення якої свого часу ініціював Президент України, численні зміни законодавства щодо регулювання діяльності підприємств державної форми власності і підприємництва, захисту іноземних інвестицій на території нашої держави, валютного регулювання тощо, на думку загалу, заблокували розвиток ринкових перетворень.

Своє ставлення до нинішніх провідних сил у парламенті Леонід Кравчук висловив так: «Український соціалізм з ринковою економікою Росії поєднати неможливо».

Леонід Кравчук стверджує, що Україна вже увійшла в смугу перманентних виборів. На його думку, витримується «стратегічна лінія загальнополітичного перевороту, яка полягає в усуненні з політичної арени білоруса, українця і росіянина, які ініціювали розпад Союзу». Проте він упевнений, що денонсувати минуле не дозволить народ.

Кожна зустріч — діалог

Скрізь, де побував кандидат у Президенти Іван Плющ, його зустрічали дуже привітно. Кожна зустріч — чи то у селищі Воскресенському, чи місті Вознесенську, чи в самому обласному центрі — перетворювалася у жваві діалоги з виборцями.

На прес-конференції в обласній Раді Іван Степанович докладно розповів про те, яким шляхом йти Україні, аби побудувати міцну економіку, наблизитися до рівня життя цивілізованих держав.

Колектив Чорноморського суднобудівного заводу запросив Івана Плюща на врочисту подію — спуск зі стапелів танкера-продуктовоза, спорудженого на підприємстві за замовленням грецької фірми «Авин».

Управляти економікою, а не народом

На прес-конференції кандидат у Президенти України Валерій Бабич поінформував присутніх про свою передвиборчу поїздку на Придніпров'я і в західний Донбас. «У мене достатньо сил і впевненості, щоб скласти гідну конкуренцію своїм опонентам», — заявив екс-президент акціонерної спілки «Українська фінансова група».

Відповідаючи на запитання журналістів, Валерій Бабич зазначив, що у сфері економічної політики повинні мати право на існування лише реформи з чіткою соціальною орієнтацією. Як вважає кандидат у Президенти, необхідно надати повну свободу виробнику товару, знизивши та ліквідувавши деякі податки, створити умови для його підприємницької діяльності.

«Якщо в червні-липні не буде взято курс на справді ринкову економіку, то в жовтні-листопаді нас чекає нова криза», — підсумував кандидат у Президенти.

Пожертвували... дачами

Кандидати в Президенти дещо пожвавили політичне життя області. Херсонці вже звикають до зустрічей з поважними гостями: багато городян минулої суботи не поїхали навіть на дачі і городи, аби особисто поспілкуватися з Леонідом Кучмою.

Леонід Данилович зустрічався з виборцями у будинку культури суднобудівників, з активом і керівниками області, відповідав на запитання журналістів на прес-конференції.

Кадети — за Ланового

Конституційно-демократична партія України (КДПУ) розповсюдила заяву, в якій зазначено, що «найближчою до платформи КДПУ є програма Володимира Ланового». До цього висновку партія дійшла, ознайомившись із програмами кандидатів у Президенти України, а отже, «Політрада заявляє про підтримку кандидатури В.Ланового Конституційно-демократичною партією». КДПУ, крім того, рекомендує враховувати цей факт у своїй пропагандистській роботі всім партійним кандидатам, котрі беруть участь у виборах до місцевих органів влади.

Життя Рад: вибори 26 червня

УПРАВЛІННЯ БЕЗ ШАБЛОНУ

Кабінет голови Комсомольського райвиконкому Херсона Людмили Коберник нагадує штаб. Тут постійно збираються підприємці, економісти, науковці, часто бувають пенсіонери, військові. Впало у вічі, що і цей кабінет, й інші кімнати добре оснащені комп'ютерами. Здається, що потрапляєш до якогось координаційного центру. Коли дізнався, що тут не скаржаться на те, що мізерний бюджет (500 мільярдів в цілому задовольняють потреби району на рік), то мимоволі подумав: прецедент, виняток із загальних правил. Однак Людмила Іванівна повернула мене на грішну землю:

— Хочу одразу нагадати про «вузькі» місця, що їх видно в діяльності чи не кожної Ради нашого рівня. У загальному плані це дворлада, відсутність у Рад належних державних повноважень, шаблонна структура представницьких органів на місцях, що відповідає більше минулим часам, ніж нинішній ситуації. Вже цього досить, щоб вплив Ради на свій регіон звести до мінімуму. А хіба надмірно роздутий штат апаратних працівників обох гілок влади чимось спростовує мої міркування? Хіба місцеві органи влади нині краще управляють міським господарством, ніж раніше?

Наведу лише один приклад. Перед містом гостро постала проблема із забезпечення питною водою. Повідомляють, що на водопровідній мережі протягом місяця трапляється до ста проривів труб. Раніше їх було менше. Отже, значна частина дорогоцінної води виливається просто у грунт. Міськвиконком, звичайно, міг би контролювати ситуацію, але складається враження, що він не має повної і чіткої картини того, що діється в місті на кожному відрізку водопроводу. Може, від того, що у минулі десятиліття ця мережа створювалася дещо стихійно, безконтрольно.

А далі що? Люди звертаються по допомогу до виконкому, депутатів усіх рівнів. До скарг ми вже звикли, навчилися їх фіксувати. А от над причинами виникнення цих скарг мало хто задумується. Депутати більше призвичаїлися бути «таранами», які «пробивають» якесь питання, щоб догодити виборцям. Причому нерідко буває так, що народні обранці — представники різних Рад, працюють у межах одного округу по кілька чоловік одразу і вимушені займатися однією і тією ж справою, часом дріб'язковою. А краще все-таки покладатися не тільки на «пробивну» силу депутата, його принциповість, а й на більш ефективну систему роботи органів місцевої влади.

Суть реформи, якщо коротко, вбачаю і в тому, щоб обласна Рада стала переважно законодавчим органом у своєму регіоні, міська — просто мерією з невеликим апаратом, який працював би над розробленням магістральних напрямів розвитку виробництва, інфраструктури, використання природних ресурсів. А районна Рада просто зобов'язана, нарешті, впритул підійти до повсякденних запитів людей.

— Людмило Іванівно, у вашому районі 150 тисяч населення, а підприємств лише з різною формою власності налічується аж 1400. Впливати на виробниче життя суднобудівників, судноремонтників, мебельників тощо, напевне, сьогодні непросто. Вони керуються не грізними директивами «згори», а економічною доцільністю своєї діяльності, вимогами ринку.

— Це так, але навіть за нинішнього законодавства районна Рада багато що може зробити. Вибудую реальний логічний ланцюжок. Його ми буквально вистраждали. Ради сильні сьогодні науковим підходом до оцінки обстановки в місті. Хочеш бути корисним людям — навчись контролювати її, а ще точніше — координувати багатогранне життя району. Ми розпочали зі створення автоматичної системи управління, що автоматично призвело до скорочення чисельності працівників апарату наполовину. Добре освоїли комп'ютери і навчилися користуватися банком даних. Кількість малоімущих громадян і віковий склад населення, характер виробництва підприємств і обсяги випуску товарів народного вжитку, перспективи житлового будівництва і фінансові надходження з різних джерел — все це і багато іншого, як то кажуть, постійно перед очима. Далі починаємо думати над смислом зібраної інформації. Ось, приміром, аналіз роботи малих підприємств виявив тенденцію: деякі з них приречені на банкрутство. Причини цього різні. Але ясно, що система оподаткування схожа на рекетирський тиск на підприємців. Вдумайтеся: держава примушує своїх громадян сплачувати данину в розмірі не менш як 50 відсотків заробітку саме через податки. Лише податок на добавлену вартість, як вважають економісти, «накручує» на ціну кожного товару зайві 52 копійки — в умовному обчисленні 1991 року. І податок на так званих посередників (приблизно 85 відсотків) теж лягає на плечі споживача. Як тут купити гарну, надійну річ за таких масових нестатків? Не по кишені. От і вирішили звільнити 23 підприємства від податку. Нехай виробляють для людей товари широкого вжитку. Районний бюджет від цього рішення втратив 300 мільйонів карбованців. Але виграш виявився вагомішим. Бо названі підприємства позбулись податкового пресу, наростили обсяги виробництва і змогли виділити значні кошти для ремонту шкіл, дитячих садків, лікарень, для придбання техніки та інвентаря бюджетним організаціям. Нещодавно лише на ремонт ліцею, колишньої 29-ї середньої школи, витрачено з благодійницького фонду 300 мільйонів карбованців. А головне — вдалося створити нові робочі місця. Крім того, майже 5000 малоімущих мешканців району одержали матеріальну допомогу. Хочу зазначити, що діяв райвиконком у рамках закону.

— Знаю, що комісія шукала якісь порушення, але залишилася найкращої думки про роботу Ради. Чи підтримують вашу ініціативу в області?

— Прихильників перебудови роботи місцевих Рад стає дедалі більше. І проблема тут не в особистостях, а в усвідомленні доконечної потреби такої перебудови. Справді, чому ми маємо сліпо йти давньою, застарілою колією у руслі вперед? Чому мешканець того самого приміського села Комишан, яке належить до нашого району, мусить їхати по елементарну довідку аж до обласного центру? Бачте, так хтось колись визначив. Але поки що йому доводиться їздити, бо влада не хоче рахувати його витрати на автобус, не цікавиться марнотратством його часу. Ми це хочемо змінити. І вже багато чого змінили. Якщо не зробить цього Рада, то кому кланятися?

Інтерв'ю провів Іван КАЛИНИЧЕНКО.

Херсон.

Антон Кривицький: «Хочу повернутися...»

Серед семи кандидатів на посаду голови Луцької міської Ради народних депутатів є прізвище Антона Федоровича Кривицького, голови комітету з інвестицій та будівництва Волинської облдержадміністрації. Лучанам ця людина добре відома. З 1987 по 1991 рік Антон Кривицький вже обіймав посаду голови Луцької міської Ради та Луцького міськвиконкому. У мешканців міста зажив високого авторитету.

Дізнавшись про висунення Антона Кривицького кандидатом на посаду голови Луцької міськради, я домовився з ним про зустріч. Цікаво ж було почути, чому він знову хоче повернутися до міськвиконкому. Невже там так солодко живеться?

— Я вважаю себе патріотом. Не соромлюся сказати, що мій досвід, знання та навики сьогодні потрібні людям, — почав розмову Антон Федорович, — поміркуйте самі. Навіть за нинішніх тяжких економічних умов, займаючись питанням координації всіх будівельних і будівельно-монтажних робіт на Волині, ми зробили багато корисного. Тільки за минулий рік в області здано 12 шкіл. За останні два роки у справі газифікації наших сіл зроблено більше, ніж за попередні 10 років. Отже, можна працювати? Звичайно, що можна і треба. Погоджуюся, проблем є багато.

Спробуйте сьогодні додзвонитися до перших керівників міськвиконкому, розв'язати ділове питання? Завжди зайнято. Нинішня влада взяла найгірші елементи від старої бюрократичної системи: зарозумілість, чванливість, недоступність і некомпетентність. Красиво говорити, будь ласка. Скільки хочеш. І не мафія, яку ми самі народили, винна в зубожінні свого народу. А наша влада, представники якої досить професійно навчилися боротися за пільги для себе, різні квоти та ліцензії. А що від цього має трудова людина? Мозолі на руках. Тому я не боюся сказати, що казнокрад червоного кольору такий самий небезпечний, як і казнокрад синьо-жовтий. Час цьому покласти край. Ось чому потрібні вибори, нові люди в органах влади.

— Вважаєте, що вибори до місцевих органів влади мають відбутися?

— Сьогодні іншої думки на цю тему не може бути. Потрібна негайна заміна тих кадрів, які нездатні керувати. А ми на місці бачимо і знаємо, хто є хто. Слід робити ставку не на політичне забарвлення, а виняткова на ділові й професійні якості людини. Тим більше керівника. А на Волині сьогодні майже 60 відсотків керівників мають вік 55—60 років. Даруйте, але хіба в цих керівників може бути нове мислення?

— Антоне Федоровичу, не боїтеся, що вам теж можуть закинути, мовляв, був головою міськради, а що доброго зробив?

— Не боюся. За чотири роки мого головування в Луцьку зроблено багато доброго. Гляньте, хіба таке брудне було місто, як тепер? Скажете, немає коштів. Не вірю. Було б бажання, а на благоустрій кошти можна знайти. 1989 року Луцьк виборов перше місце з благоустрою серед обласних центрів України. Ми тоді щороку в обласному центрі здавали 1500—1600 квартир. З нових будинків відселяли 50—60 сімей. Постійно в квартирах була вода. Наш обласний центр має всі можливості, щоб його мешканці не відчували жодних перебоїв з водою. Треба як слід над цим питанням працювати. Декотрі подумають, що я розхвалився. Ні. Тверезо дивлюся на речі, оцінюю свої можливості. Можу в нинішніх умовах багато чого доброго зробити, повернувшись до міської Ради.

— А якщо казати конкретно...

— Я наведу такий приклад. Недавно був на одному з великих підприємств міста, розмовляв з його керівником. І попросив, щоб допоміг мені в передвиборній кампанії. Знаєте, що він сказав? Ти, каже, мені не вигідний. Оберуть тебе в неділю головою міськради, а в понеділок чи у вівторок ти викличеш мене до себе і даси одразу роботу: там відремонтуй та заасфальтуй, вулицю підмети... Тижнів через два запитаєш: що зробив? А зараз — добре, коли мене ніхто не викликає, ні про що не питає... Ось до чого ми дожилися. І коли не проведемо виборів, не оберемо нових людей, то будемо жити ще гірше. Це страшно, коли керівник, який при владі, вважає себе тимчасовим на цій посаді. Він же ніколи не візьме на себе якогось відповідального рішення. А я вважаю, що голова Ради має у своїй роботі виявляти самостійність. І жодних таємниць від виборців.

— Даруйте, можливо, що для вас це буде неприємне запитання, але прошу на нього відповісти. Багато ходить різних чуток, що всі керівники в Луцьку вже щось приватизували, вигідно вклали свої приватизаційні чеки... А як у вас щодо цього?

— Розумію. Ні я, ні члени моєї сім'ї нічого на Волині не приватизували, не використали ще жодного приватизаційного чека. Моя позиція в цій справі така: люди мають знати, як розпорядився своїм приватизаційним чеком Президент України, представник Президента в районі, голова обласної, міської і районних Рад народних депутатів. Щоб не було ніяких зайвих балачок. Бо ніде правди діти, приватизовують у нас прибуткові виробництва, торговельні заклади. А гласності в цій справі немає. Все тишком-нишком. Чому так? Є потурання з боку органів влади, комусь така таємничість вигідна. Тут має бути цілковита гласність. Стара влада цього не зробить. Якщо нинішні структури продовжуватимуть функціонувати ще кілька місяців, то відбудеться ще більше зубожіння наших людей. Так жити далі не можна. Прийшла нова Верховна Рада, потрібна нова влада і на місцях. Вибори — це наш порятунок.

Інтерв'ю провів Богдан БЕРЕЖЕТА.

Волинська область.

ДЛЯ ВИХОДУ З КРИЗИ МАЄМО ВСЕ

Широкий загал уже мав нагоду познайомитися з народним депутатом України Михайлом Павловським, який балотувався на посаду Голови Верховної Ради України, виступав з промовою у парламенті, відповідав на запитання колег. Днями його обрано головою Комісії з питань ядерної політики та ядерної безпеки. Це непересічна особистість. Доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри теоретичної механіки КПІ, декан факультету авіаційних і космічних систем, директор науково-дослідного інституту проблем механіки «Ритм» (при КПІ), Заслужений діяч науки і техніки України, тричі лауреат Державних премій (за розробки в галузі науки і техніки, приладобудування та за підручник з теоретичної механіки), автор 14 монографій та підручників, створив в Україні свою наукову школу з гіроскопів та навігаційних систем, підготував вісім докторів та 50 кандидатів наук.

Пропонуємо вашій увазі інтерв'ю з ним.

— Якщо говорити про консолідацію, то я як член Української республіканської партії під час виборів відчув, що багатьох турбує не партійність, а питання, чи зможе Україна як незалежна держава подолати загальну системну кризу, чи зможе вона піднятись до рівня розвинутих держав, чи має вона майбутнє? Так, Україна має перспективу, але за неї треба боротися. Шляхи, які бачу я, мають прихильників і серед комуністів, і серед соціалістів, і серед представників Руху.

Проаналізуймо дещо. Україна має природні ресурси.При цьому Україна — монополіст у Європі з уранових руд, має великі запаси залізної, марганцевої руд, найродючіші в Європі землі. У неї вигідне географічне положення, але сьогодні воно їй нічого не дає. Отже, потрібно за аналогією з розвинутими країнами створити таку державу, такі кордони, щоб ми мали прибутки з нашого вигідного географічного положення. А щодо патріотизму, то нам його дуже часто бракує. Патріотизму у .тому розумінні, як це мені дуже подобається в Південній Кореї, коли кожен фахівець, де б він не був, що б не побачив, усе везе до себе додому, аби створити в себе власне виробництво. Треба створити умови, за яких кожен думав би передусім про свою державу, про виробництво в себе вдома, а потім уже про інші держави. В США є система, яка виховує патріотизм: якщо у вільної людини з'явиться нова ідея чи нова технологія, то вона не зможе продати її за кордон, поки не налагодиться серійне виробництво; з іншого боку, слідкують, щоб не закуповували застарілі технології. А нині у нас навіть керівники високого рівня переконані, що ми не маємо високих технологій, що треба їх купувати за кордоном. Я хочу підкреслити: багато які високі технології розпочинаються саме в Україні. В науці на це працюють, передусім матеріалознавство, ракетна і космічна техніка, фундаментальні дослідження, де Україна ще й сьогодні посідає чільне місце в світі. Але парадокс полягає в тому, що наші досягнення не використовуються в повному обсязі в інтересах виробництва в Україні. І ми досить часто шукаємо валюту, щоб заплатити іноземним фірмам за талант наших людей. Ось приклади.

Минулого року в Росії в програмі «Потенціал Сахаліну» (це програма видобутку нафти на шельфі Охотського моря) конкурс виграла американська фірма на українській технології підводного зварювання труб, яку розробив Інститут електрозварювання ім. Патона. Яскравий приклад того, що наш потенціал сьогодні не використовується, це створення програми автомобілебудування. Виявилось, що у нас багато творчих рук, лабораторій, які працювали на замовлення різних фірм: ВАЗ, КамАЗ, навіть «Мерседес». Але жодна з цих лабораторій не працювала на замовлення наших відомих автомобільних фірм, організацій. Тут треба навіть зломити психологічний бар'єр. Щоб використовувати цей потенціал, і я сказав би навіть подолати монополізм галузі, коли гроші виділяються для однієї галузі і їх там намагаються повністю використати, в той час, коли ми багато втрачаємо через відсутність системного підходу до використання наших науково-технічних досягнень. У даний момент і відповідного механізму немає. Втім, якраз у регульованих ринкових відносинах не чекають сліпих ринкових механізмів. Дії уряду полягають саме у регулюванні. Хочу навести такий цікавий приклад. Коли у Франції почався спад автомобільної промисловості, уряд прийняв рішення видавати по 5 тисяч франків усім французам, які купують автомобіль вітчизняного виробництва, а не закордонного, щоб підтримувати свій ринок, щоб захистити свого виробника. У нас же проблема захисту свого ринку, свого виробника навіть ще серйозно не ставилась. Якщо й з'являється якась робота, то ми одразу оголошуємо конкурс і віддаємо її іноземним фірмам. І це за умови зростаючого у нас безробіття. Слід виходити з досвіду розвинутих держав, і під час укладення угоди ставити свої умови, які дали б можливість збільшити саме у нас кількість робочих місць, захистити свого виробника. Скажімо, Буш в останні дні свого правління вирушив до Японії, щоб захистити автомобільну промисловість США від впливу Японії. Бо якби США виконали тільки одну умову Міжнародного валютного фонду, — а нам, до речі, цей фонд нав'язує три умови, — так якби вони виконали тільки одну умову, а саме — повну лібералізацію зовнішньоекономічної діяльності і торгівлі, то, думаю, не важко було б переконатись, що через досить короткий термін не залишилося б і згадки про автомобільну промисловість США. Але цього ніколи не станеться, бо США економічними методами захищають свій ринок. Більше того, і уряд США дбає про створення робочих місць не тільки у себе в країні для своїх людей, а й в інших країнах. Отже, я виходжу з того, що сьогодні головна, я сказав би, стратегічна проблема, без розв'язання якої неможливий вихід України з кризи — це розвиток саме власного виробництва, захист свого ринку, захист свого виробника і споживача. Оце і є стратегічне завдання. Ми будуємо ринкові відносини без основної складової ринку — без виробництва. Оскільки це питання стратегічне, подивімося: чи все сьогодні у нас в Україні сприяє розвитку власного виробництва? Україна сьогодні стала в цьому розумінні країною парадоксів, бо ми створили (попередні уряди) таку фінансово-грошову систему, яка не сприяє, а одразу у чотирьох напрямах зупиняє і, отже, знищує власне виробництво, незалежно від того, яке воно — державне чи приватне. Перелічу ці чинники. Перший — відсутність власної валюти. Теорія Гайдара тут небезпечна: мовляв, спочатку потрібно стабілізувати виробництво, а потім вводити свою валюту. Якраз усе навпаки. Оскільки власна валюта це чинник стабілізації виробництва, то доки не введемо свою валюту, стабілізувати виробництво буде неможливо. Інша річ, як захистити свою валюту? Отже, питання про власну валюту однозначне — її потрібно вводити. І негайно. Водночас необхідно заборонити обіг іноземних валют. Відкладати вже нічого не потрібно. Другий чинник, який зупиняє в нашій грошово-фінансовій системі власне виробництво, — це тривалий режим шокової терапії, або гіперінфляція. Всі добре розуміють, що навіть коли зупинилося серце, якщо дати один імпульс, воно може запрацювати, якщо надати сто імпульсів підряд, то воно вже ніколи не працюватиме. А тривалий режим шокової терапії і призвів до повного блокування кредитування виробництва. Так само — незалежно державного чи приватного. З іншого боку, цей режим гіперінфляції повністю, я сказав би, «онулив» усі заощадження людей. Думаю, нова Верховна Рада повинна подумати, як повернути людям ці заощадження.

Третій чинник — це низька зарплата виробника (середня зарплата торік в Україні сягнула 9,5% (фонд зарплати), на багатьох промислових підприємствах була навіть на рівні 3%. У розвинутих країнах фонд зарплати становить 50—70%. Що це означає? Сумарна зарплата, яку отримують у державі, сумірна вартості вироблюваної продукції. Отже, вони купують усе. А у нас такої можливості немає — купувати щось інше, крім харчів. І тим самим ми стримуємо або зупиняємо виробництво, особливо наукомістке — холодильники, телевізори, СВЧ печі (я вже не кажу про автомобілі). А це теж дуже небезпечно.

Четвертий чинник, який зупиняє виробництво, це нераціональна система оподаткування. Її теж треба радикально міняти в інтересах того ж виробництва.

Завдяки роботі попередньої Верховної Ради Україна здобула політичну незалежність. Але як вона її легко здобула, так вона її і легко може втратити. Оскільки Україна не має економічної незалежності. Нам треба інтегруватись у світову економіку, але, за досвідом цих розвинутих країн, через підсилення своєї економічної незалежності. І в зв'язку з цим виникає таке вельми гостре питання: як нам ставитися до економічних зв'язків з колишніми республіками СРСР, до зв'язків з Росією?

Вважаю, ми не повинні втрачати ці зв'язки, не повинні втрачати їхні ринки. Думаю, цю проблему можна розв'язати за такою схемою: сьогодні виробництво впало на 50%, то нехай ця половина працює за старими зв'язками. А ось увесь приріст виробництва нам потрібно організувати за новими зв'язками в межах України шляхом кооперації для того, щоб трошечки наблизитись до тієї схеми співвідношення, яка є в розвинутих країнах. Потрібен відповідний час, щоб подолати цей психологічний бар'єр, а для декого може і напіврабську психологію, коли чекають, яка надійде команда. Тепер ми незалежні і команд нема. Слід розвивати ініціативу. Так от, головним завданням для нової Верховної Ради, вважаю, є розробка стратегії економічного розвитку України. Ми маємо визначитись, що повинна Україна розвивати, з чого починати, які напрями підтримувати. У програмі Конгресу національно-демократичних сил щодо виходу України з економічної кризи і відповідній програмі УРП ми вирізняємо одинадцять таких напрямів, за якими Україна повинна розвиватись. Я не буду всіх перераховувати. Підкреслю, необхідно позбутися парадоксів. Маючи потужну в країні хімічну промисловість, ми не можемо забезпечити навіть потреби сільського господарства ані мінеральними добривами, ані засобами захисту рослин. Витрачаємо валюту на закупівлю гербіцидів. Забезпечення України ліками, інструментами, діагностичною апаратурою — неефективні витрати, бо ми виділяємо валюту, щоб купити ліки, а їх купують комерційні структури і не те, що нам потрібно, а те, що їм не потрібне (що дешевше, що залежалося, за що дають більше посередницьких). Тут повинен бути теж системний підхід — медики мають виробити перелік найнеобхіднішого, і це треба купити, а решту грошей слід вкласти у свою хімічну промисловість і через 1—2 роки впровадити у виробництво наші конкурентоспроможні ліки, на яких можна було б заробляти валюту. А робиться навпаки — шукають можливості продати ліцензію, а потім шукатимуть валюту, щоб купити свої ж ліки.

Належить розробити програму виготовлення зброї, розбудови нашої армії. Україна має все необхідне, щоб розробити таку програму і ні в кого не питати, в якій кількості і скільки. Стільки, щоб забезпечити свою галузь, зробити її самоокупною і розв'язувати всі проблеми військовослужбовців. Нам потрібно переглянути підхід до конверсії, підійти до цього розумно, оптимальніше використовувати той потенціал (науково-технічний, промисловий, технологічний), який у нас є. Отже, необхідна розробка економічної стратегії, спираючись на власні сили, розум, талант і працьовитість нашого народу. Ще раз наголошую: три складові — науково-технічний потенціал, наші сировинні запаси і наше географічне положення — ось що нам має допомогти подолати кризу. Ми не повинні відмовлятись від допомоги іноземних держав. Та коли матимемо стратегію, відповідні програми, братимемо не будь-яку допомогу, а тільки ту, котра працюватиме на нашу стратегію, на наші програми. А досі поки що вирішуються лише проблеми іноземних фірм на терені України.

Багато що залежить від Верховної Ради. Якщо вона працюватиме так, як і попередня Верховна Рада — безсистемно розглядатиме ті закони, які їй пропонують, то її чекає доля попередньої Верховної Ради: дещо зробить, дещо — ні. Якщо ж нова Верховна Рада систематизує свою роботу, виділить головні питання, то, я думаю, вона тоді користуватиметься і підтримкою народу, і дійсно принесе відповідну користь Україні, і буде працездатною. Щодо складу — залишились там досвідчені люди, є нові, але кожний вибирає своє місце в великій конкурентній боротьбі. І люди орієнтувались, в першу чергу, на особистості, на тих, хто зміг зорієнтуватись і показати все-таки шляхи виходу України з кризи. Якщо бути песимістом, то багато сумніву і невіри, а якщо оптимістом, то треба розробляти відповідну програму роботи самої Верховної Ради — вона має розробити такий пакет законів, які повинні вирішити пріоритети в державі. Я би сказав, що реформи ми повинні приймати не ради реформ і не за рахунок людей, а для людей. І тому тільки ті реформи, котрі не ведуть до спаду виробництва, не зруйновують і не витрачають наш інтелект. Отже, ми не зможемо вирішити цих проблем, якщо не будемо приділяти належної уваги освіті, науці, а для цього потрібно задіяти їх в механізм виходу України з кризи.

Інакше ми не зможемо піднятись до кола розвинутих держав, не зможемо подолати кризу, а тільки перетворимось на сировинний додаток сильніших або розвинутіших країн.

Записала
Тамара ПАХОЛОК.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про послання Президента України Верховній Раді України щодо перенесення строків виборів Президента України, депутатів та голів місцевих Рад, призначених на 26 червня 1994 року

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Враховуючи, що підготовка до виборів Президента України, депутатів і голів місцевих Рад наближається до закінчення — створені виборчі округи, комісії, зареєстровані кандидати в Президенти України та кандидати в депутати і на посади голів місцевих Рад, а також те, що подальше відкладення на невизначений час завершення реформи політичної системи негативно позначається на здійсненні соціально-економічних реформ, вважати за недоцільне перенесення виборів на інший строк.

2. Доручити комісіям Верховної Ради України з питань правової політики і судово-правової реформи та з питань державного будівництва, діяльності Рад і самоврядування внести до 12 червня 1994 року на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо внесення змін і доповнень до діючого законодавства, які забезпечать діяльність центральних органів виконавчої влади, визначать коло повноважень, делегованих місцевим органам самоврядування, регламентуватимуть підпорядкованість місцевих органів центральним, будуть спрямовані на збереження територіальної цілісності держави.

Кабінету Міністрів України до 12 червня 1994 року внести на розгляд Верховної Ради України проект Закону про Кабінет Міністрів України, який передбачав би і його повноваження щодо місцевих Рад та їх органів, а також порядок взаємодії з ними Кабінету Міністрів України.

Голова Верховної Ради України О.МОРОЗ

м.Київ
2 червня 1994 року

Тільки правовим шляхом

Заступник Голови Верховної Ради України Олег Дьомін прийняв Верховного комісара Наради з безпеки і співробітництва в Європі — НБСЄ — у справах національних меншин Макса ван дер Стула, який на запрошення уряду України прибув до Києва з робочим візитом.

Олег Дьомін поінформував Макса ван дер Стула про сучасну соціально-економічну і політичну ситуацію в Україні, про ситуацію в Криму, де йде пошук шляхів конституційного, правового вирішення питань, що постали.

Макс ван дер Стул підкреслив, що він високо оцінює політику України в галузі національних відносин, зокрема забезпечення прав національних меншин, вважаючи її зразковою.

— Я дуже розраховую на те, що уряди України і Криму сядуть разом за стіл, уважно розберуться в усьому і знайдуть шляхи розв'язання цього «вузла». М. ван дер Стул висловився за більш масштабну і ефективну всебічну допомогу Україні у подоланні кризових явищ в економіці.

Продиктовано в номер

Два береги ріки

Область без Києва, як і столиця без своєї області, — що крона без стовбура. Десь хтось відсік їх одне від одного, і ось тепер їм доводиться весь час думати, як справлятися з спільними клопотами.

Тож журналістів, які зібралися на прес-конференцію у Київській адміністрації, чекав приємний сюрприз: за столиком поруч сиділи представники Президента України у Києві та області Леонід Косаківський і Іван Капштик. Глава обласної адміністрації так і заявив: «Ми з Леонідом Григоровичем не тільки спільно вирішуємо проблеми міста й області, а й підтримуємо між собою дружні, товариські стосунки». Що не кажіть, приємне зізнання.

Л. Косаківський та І.Капштик познайомили представників преси, радіо й телебачення з угодою про соціально-економічне співробітництво, яка щойно підписана, зауваживши, що це нічого спільного не має з колишніми, так званими, шефськими зв'язками. Адже суть угоди в тому, що в ній відбито кровні інтереси столиці й області для їх подальшого життя. Лише один приклад: область одержує від киян запасні частини до техніки, а селяни, звісна річ, допомагають їм у харчах.

Глави адміністрацій охоче відповіли на численні запитання журналістів.

Одна «деза» — на тиждень

Каналами ІТАР-ТАРС розповсюджено чергову дезінформацію з посиланням на анонімні «військові джерела у Севастополі». Інформаційне агентство повідомило, ніби більше ста українських десантників передислоковано на аеродром Бельбек, що поблизу Севастополя. Їх мета, вказується у повідомленні, підготувати аеродром для прийняття значних військових формувань України «у разі потреби».

Прес-служба Міністерства оборони України повідомляє, що ця інформація не відповідає дійсності і зазначає при цьому: «... Поінформовані та інші джерела, особливо якщо вони «близькі до штабу Чорноморського флоту, останнім часом вважають за правило доброго тону видавати в ефір щонайменше одну дезінформацію на тиждень».

Музичний діалог

Три дні в Одесі проходив І міжнародний австрійсько-український музичний діалог-симпозіум, в якому взяли участь композитори, виконавці та провідні музикознавці обох країн. Організували незвичну акцію, мета якої — взаємообмін досягненнями у сфері музичного мистецтва, Австрійська музична спілка, посольство Австрії в Україні, Спілка композиторів і Міністерство культури України. Під час діалогу-симпозіуму заслухано ряд доповідей, виконано твори австрійських і українських композиторів Шенберга, Вебера, А.Берга, Є.Станковича, Скорика, Ципколенка та інших.

Дорога в XXI століття

Сьогодні словами «гімназія», «коледж» нікого не здивуєш. І все ж українсько-американський коледж бізнесу при Київському технікумі готельного господарства займає особливе місце. По-перше, тут вся навчальна програма розроблена американськими колегами, забезпечується новітніми технічними засобами за рахунок спонсорування жителів штату Юта і здійснюється як викладачами з Америки, так і нашими.

По-друге, дипломи, які одержують випускники, відповідають міжнародним стандартам і, так би мовити, діють у всьому світі.

А по-третє... Ні, завітайте до коледжу самі і переконаєтесь, що цей навчальний заклад не XX, а вже XXI століття.

Недавно перші 19 випускників одержали дипломи і сертифікати спеціалістів готельного і туристського бізнесу. Директор Володимир Федорченко, який разом з американськими колегами вручив випускникам документи, що відкривають дорогу в XXI століття юнакам і дівчатам, котрі першими закінчили дворічне навчання.

— Тепер, — сказав Володимир Кирилович, — ми збільшуємо прийом до 56 чоловік. І професійні напрямки розширимо: готуватимемо банківських фахівців, спеціалістів з маркетингу та інших. Адже Україні, яка торує дорогу до ринкових відносин, потрібні фахівці міжнародного класу. Американські друзі готові й далі надавати нам найширшу допомогу.

Про премію, що справді історична

1 червня у Києві в Спілці письменників України було вперше вручено літературну премію імені Михайла Старицького. І першим її лауреатом став письменник-історик Іван Білик (за роман «Не дратуйте грифонів»). Відтепер щороку її присуджуватимуть за кращий художній прозовий твір на історико-патріотичну тему.

Нова премія має кілька особливостей. По-перше, заснував її письменник-історик, — очевидно, щоб підтримати своїх колег, — Віталій Гладкий. Видавниче підприємство «Батьківщина», директором якого він є, взяло на себе фінансовий бік справи і вже сьогодні гарантує премію на десять років уперед (індексацію, з огляду на інфляцію, також передбачено). Друга особливість — премія приїхала із зрусифікованого Донецька і сприятиме розвиткові українського письменства, історико-патріотичному вихованню молоді, правдивому висвітленню історії України. Щодо третьої особливості, то її варто би назвати закономірністю: те, що найпершим лауреатом премії імені Старицького став Іван Білик, котрий усе своє творче життя (дарма, що забороняли й творити, і друкуватися) присвятив історичним пошукам, які часто не збігалися з виробленими московськими ідеологами стандартами. Колись його «Меч Арея» було вилучено з усіх бібліотек і спалено, як спалили колись Джордано Бруно, — за правду. І спалювали тому, що боялися цієї правди, сказаної майстерними, відточеними словами Івана Білика. Пізніше — за такі ж слова у «Золотому Ра» — йому вручили Державну премію імені Т.Г. Шевченка. Та краще пізно, ніж ніколи.

На урочистому врученні Іванові Білику бажали, щоб догнали його всі зароблені й неотримані премії. Іван Білик посміхався з мудрістю людини, що знає ціну і одам, і памфлетам. Але саме цю, премію імені Михайла Старицького, прийняв з радістю.

— Я надзвичайно вдячний, що саме мені випала честь стати першим лауреатом цієї премії. Бо Старицький, представник князівського роду Рюриковичів (значно давнішого за рід Романових), завжди був для мене символом української історичної літератури. Приємно також, що цю премію отримую з рук нащадка іншого українського дворянського роду Гладких — Віталія Гладкого.

Отак несподівано з'ясувалося, що нічого не буває в цьому світі випадкового. Козацький нащадок знайде кошти для премії, назве її іменем видатного Михайла Старицького, і першу премію буде вручено — не менш видатному і, хто знає, нащадку яких знаних родів — Іванові Білику.

Наталя ФІЛІПЧУК.

На фото Ігоря ЯЦЬКОГО: під час вручення премії.

Зверніть увагу

Підшипник — річ потрібна

Хоча на Волині є власний підшипниковий завод, але купити потрібний підшипник для автомобіля чи іншої техніки — справа досить-таки складна. Власне, я відчув це на собі, коли в службовому автомобілі «полетіли» підшипники. В магазині, як правило, їх не купиш. Що робити? На ринку продають, але тільки за долари. І ціна така, що зводить щелепи... В розмові з колегами довідуюся, що таке становище і в інших областях. Україна сьогодні не має власних потужностей для виробництва потрібної кількості підшипників. Обмежений і їхній асортимент. Але є підшипники в наших сусідів — Білорусі і Росії. Кажуть, скільки хочеш і яких хочеш. Та не кожний власник транспорту може отак просто по два-три підшипники поїхати до Москви чи Гомеля. І тут випадково дізнаюся (звісно, коли припекло), що під самісіньким носом, у Луцьку, є фірма, де можна купити будь-який підшипник. З'ясовується, що я давно знаю людей, які очолюють це приватне підприємство. Коли точніше, це торговий дім «Укрзахідпідшипник», президентом якого є молодий підприємець Сергій Ющак. Працює в цій фірмі і колишній директор Луцького підшипникового заводу Володимир Меркулов. Це людина, яка добре знає майже всі підшипникові підприємства колишнього Союзу. Тому і не дивно, що торговий дім з перших днів свого існування з багатьма одразу навів ділові контакти.

— Підшипникову продукцію ми вже другий рік одержуємо з п'ятнадцяти підшипникових заводів України, Росії та Білорусі, — розповів Сергій Ющак. — Працюємо за договірною системою. Не було жодного разу, щоб нас хтось підвів. Маємо своїх представників у Криму і Білорусі. Приймаємо від підприємств, приватних осіб замовлення, які в обумовлений час виконуємо. Послугами торгового дому користуються транспортні підприємства, шахти, колгоспи і радгоспи багатьох областей України, переважно — західного регіону. Приймаємо замовлення на будь-які типи підшипників і в необмеженій кількості. Для постійних замовників робимо знижку в ціні.

Торік торговий дім «Укрзахідпідшипник» реалізував за замовленнями 300 тисяч штук підшипників 200 видів. З них 50 відсотків було реалізовано працівникам сільського господарства. Причому фірма замовлену продукцію завозить власним транспортом. Що це так, я переконався. Рівно через годину після замовлення два потрібні підшипники лежали в мене на робочому столі.

З такими діловими людьми варто мати справу.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

За «липовими» документами

Відомо, що з встановленням митних кордонів ділки, які прагнуть поживитися за рахунок держави, нерідко вдаються, аби незаконно вивезти з України чи, навпаки, ввезти якісь товари, до всяких підробок документів. Кілька таких серйозних афер останнім часом розкрито, зокрема, працівниками Управління СБУ по Одеській області, що згідно з чинним законодавством, схоже, прагне посилити боротьбу із злочинністю в сфері економіки.

Недавно УСБУ спільно з Одеською митницею запобігли спробі незаконного вивезення за рубіж 1100 тонн (а це 16 залізничних вагонів) листової сталі на суму 300 тисяч доларів США. Високоякісний метал вивозився одним із спільних підприємств за підробленими документами.

Бува, однак, що брехня розкривається, на жаль, лише після того, як нечиста справа вже зроблена. Так сталося, коли одне з фермерських господарств області вивезло за рубіж 1200 тонн насіння гібридної кукурудзи для реалізації за демпінговою ціною — майже удвічі нижче від світової. Для одержання дозволу на безліцензійне вивезення сільгосппродукції митним органам було пред'явлено документи, що засвідчували: господарство перевиконало продаж зерна за держзамовленням, а це вивозить, буцімто, «зайве» насіння. Насправді ж, як виявлено пізніше, жодного кілограма кукурудзи господарство державі не продавало. Та й вивезена була не власного виробництва, а закуплена... на хлібоприймальних підприємствах різних районів області.

За підробленими документами велику партію медикаментів іноземного виробництва (десь на суму 1,1 мільйона доларів) незаконним шляхом переправило через державний кордон України акціонерне товариство «Іллічівськзовніштранс».

По усіх зазначених вище фактах порушено кримінальні справи. Управління СБУ веде по них попереднє розслідування. Незабаром подібних справ, думається, побільшає. Бо УСБУ спільно з обласною державною податковою інспекцією зараз проводить, кажучи офіційною мовою, документування фактів ненадходження в Україну іноземної валюти й імпортних товарів за бартерними угодами, що мали б надійти взамін вивезеної з нашої країни за два останні роки експортної продукції.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Від теорії до практики

Учасники науково-практичної конференції з актуальних проблем охорони навколишнього середовища від антропогенного впливу, яка проходила в Кременчуці, підтримали звернення асоціації «Славутич» до парламентів України, Росії та Білорусі з пропозицією про створення міжпарламентської комісії, яка безпосередньо займалася б підготовкою законодавчих актів, спрямованих на оздоровлення басейну Дніпра всіх трьох держав. У конференції, організованій асоціацією міст і районів Придніпров'я «Славутич», Кременчуцьким філіалом Харківського політехнічного університету та Українською екологічною Академією наук, взяли участь науковці, представники природоохоронних відомств, а також незалежні експерти України, Росії, Білорусі, Казахстану, США, Німеччини, Швеції, Угорщини та ряду інших країн. З доповідей, що прозвучали, та рекомендацій укладено і вже видано перший збірник, який стане основою навчальної програми екологічних факультетів вузів України і водночас посібником для екологічного всеобучу в школах.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Наркокубло

Херсонська міліція вивчила характер діяльності нелегальної лабораторії в одному з будинків по вулиці Котовського. Під час обшуку вилучено півтора літра екстракту опію і понад 3 кілограми макової соломки. Виробництво наркотиків було у повному розпалі, коли працівники міліції завітали у цю квартиру, яка, до речі, зажила сумної слави кубла розпусти.

Як повідомили в облуправлінні внутрішніх справ, влаштували цей об'єкт наркобізнесу громадяни Азербайджану, Вірменії, Грузії. За цінами чорного ринку навіть вартість тільки конфіскованого дурману становить 90 мільйонів карбованців.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.

Херсонська область.

Сифіліс... у дитсадку

Прийшла тітонька-вихователька у садок і... принесла із собою сифіліс. Що таке могло трапитися, раніше ніхто не повірив би: ретельні і часті профогляди, суворо обов'язкові для контингенту, який працює з дітьми, робили своє. А от тепер і тут — прогалина. 4 випадки сифілісу зареєстровано серед працівників дитсадків Луганська, Алчевська і Стаханова.

Загалом спалах захворюваності на сифіліс в області страхітливий. У 1993 році порівняно з попереднім сифілітиків стало втричі більше. Потроївся їх список і коли порівнювати минулий період 94 року з відповідним періодом 93-го.

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.

Луганська область.

РОЗЛУЧЕННЯ З БИТТЯМ ПОСУДУ

Якщо на початку збройного конфлікту в Ємені (тобто, весною цього року) спостерігачі вагалися, як визначити бої у цій країні: збройні сутички чи громадянська війна, — то нині їхня думка остаточно схилилася на користь другого варіанту. І справа не лише у масштабах битв, де застосовуються танки, ракети і артилерія, а в самому підході до конфлікту з боку сторін, які беруть у ньому участь.

Якщо Південь заявляє, що вбачає майбутнє країни у конфедерації (у крайньому разі — федерації), то Північ сповнена рішучості відстоювати унітарну державу. Південці виступають за світський характер суспільства з елементами соціалізму, а північани проголосили примат клерикалізму і «вірності духовним цінностям предків». Аден наголошує на трактовці суспільства загалом і різних його прошарків «відповідно до норм кінця двадцятого століття», а Сана — на збереженні міжплемінних зв'язків і утворений на їхньому грунті еліти.

Проте варто застерегти від спрощеного погляду на речі: мовляв, маємо справу з прогресивним Півднем і реакційною Північчю. Не все так просто, як здається на перший погляд.

До 1990 року — часу проголошення Єменської Республіки — два державних утворення, у межах яких жив єменський народ: Єменська Арабська Республіка (ЄАР) і Народна Демократична Республіка Ємен (НДРЄ), — розвивалися наче у двох різних світах, хоча й межували. НДРЄ проголосила вірність ідеям «наукового соціалізму» і взамін негайно одержала від СРСР усе — від танків до сухого молока. Соціалістичний лад, проголошений тодішнім правлячим режимом, гарантував народові те, що колись називалося «впевненістю у завтрашньому дні», і щодня — «дешеву ковбасу» (останнє — вислів метафоричний, враховуючи ісламське віросповідання, що панувало у НДРЄ, хоча власті й докладали відчайдушних зусиль, аби викорінити «релігійні забобони»).

Інша справа — тодішня ЄАР, яка розвивалася по капіталістичному шляху, а в політичній сфері схилялася до «поміркованого авторитаризму».

Час минав. Розпався СРСР, з карти зникла «світова соціалістична система». Краники допомоги НДРЄ з боку її вчорашнього «старшого брата» були перекриті, і для країни настали дні серйозних проблем. За цих умов Південь вирішив погодитися на «почесну капітуляцію» — злиття двох держав в одну, причому — під егідою Півночі. Щоправда, попервах про останнє воліли не говорити: у результаті об'єднання Сана дістала статус політичної столиці, тоді як Аден — економічної, спільний парламент утворили шляхом простого плюсування законодавчих інститутів Півночі й Півдня та ін. Але хмари вже збиралися. Проект нової Конституції єдиного Ємена (пізніше схвалений на референдумі) передбачав систему, начебто чесну і сучасну: прямі загальні вибори, у результаті яких нові парламентарії оберуть главу держави. Залишилося одне «але»: населення Півдня становить менше трьох мільйонів чоловік, тоді як Півночі — більше десяти мільйонів. За цих умов результати виборів було неважко передбачити.

Далі — більше. Поступово Південь пертворювався на «другорядного члена сім'ї», до якого, на його думку, ставилися зневажливо, а то й просто ображали.

І от настав момент (десь у 1993 році), коли південці вирішили повернути собі свободу. Але якщо за мусульманськими законами розлучитися легко, то за політичними правилами набагато важче. Північ ніяк не хотіла знову роздроблювати державу, в якій її еліта посіла панівне становище.

Конфлікт назрівав. Наприкінці минулого року представники південноєменського режиму, які входили до правлячої коаліції, знову повернулися до Адена. Північ звинувачувала в «ісламському фундаменталізмі та тероризмі», у неї (з Півдня) тицяли пальцем, нагадуючи, що вона підтримала С.Хусейна, та ін. Врешті-решт цей конфлікт по осі «Південь—Північ» остаточно набув політичного характеру і став єменською дійсністю. 4 травня з обох боків заговорили гармати і почався наступ військ. Південці проголосили створення Демократичної Республіки Ємен зі столицею в Адені.

І тут з'ясувалося, що протягом усього «спільного життя» північани і південці так і не знайшли часу (або хтось із них не схотів) об'єднати армію. У результаті протягом років на території Півдня були розміщені війська північні і навпаки. Після початку громадянської війни вони, зрозуміло, одержали відповідні накази зі «своїх» столиць, що ще більше ускладнило ситуацію, а подекуди зробило її просто некерованою (як для Сани, так і для Адена).

Ємен буквально набитий зброєю, зокрема радянського виробництва. Плюс на руках у єменців 50 мільйонів одиниць вогнепальної зброї — практично по чотири на кожного жителя країни. За цих умов воювати можна довго. Якщо не втрутяться зарубіжні миротворці. Але кликати їх на допомогу дехто в Ємені явно не поспішає.

Володимир САВЦОВ.

Панорама

Продиктовано в номер

З офіційним візитом

учора до Києва прибув міністр закордонних справ Корейської Народно-Демократичної Республіки Кім Єн Нам. Програмою перебування глави зовнішньополітичного відомства КНДР передбачені його зустрічі та переговори з Президентом України Л.Кравчуком, Головою Верховної Ради України О.Морозом, міністром закордонних справ А.Зленком. Під час візиту плановано підписати офіційні українсько-корейські документи.

НБСЄ всіляко сприятиме

«Одним з головних принципів діяльності НБСЄ є недоторканність кордонів. Цей принцип має бути основою під час пошуку взаємоприйнятних рішень, що стосуються проблем у відносинах України та автономного Криму», — заявив Верховний комісар НБСЄ у справах національних меншин Макс ван дер Стул, який наприкінці минулого тижня перебував у Києві. За його словами, НБСЄ всіляко сприятиме тому, щоб кримську проблему розв'язували із додержанням принципу недоторканності кордонів у Європі.

Окремо про купівлю землі

Завершився візит заступника міністра закордонних справ Ю.Рилача до Канади. Під час перебування в цій країні він, зокрема, зустрівся з представниками ділових кіл міста Монреаля та провінції Квебек, що посідають одне з провідних місць у канадській економіці. Кілька квебецьких компаній активно співпрацюють з українськими компаніями в галузі аерокосмічних досліджень, енергетики, літакобудування. Плановано налагодити співробітництво також у сферах переробляння сільгосппродукції, реконструкції аеропортів, медичній та фармакологічній промисловості. З'ясувалося, що проблема приватизації в Україні, зокрема законодавчого дозволу на можливість купувати землю, займає особливе місце в реальних і потенційних намірах канадських підприємців.

Неядерним державам — гарантії безпеки

Засідання спецкомітету Конференції з роззброєння, що розглядає питання про надання гарантій безпеки неядерним державам, відбулося в Женеві. Під час дискусії, в якій взяли участь глави делегацій США, Франції, Японії, Пакистану, Єгипту та багатьох інших країн — учасниць заходу, виступив постійний представник України в Женеві О.Сліпченко. Він наголосив на потребі активізувати роботу конференції у цілком визначеному напрямі, використовуючи наявні можливості. У цьому контексті О. Сліпченко, зокрема, послався на позитивний досвід, набутий у ході переговорів щодо гарантій безпеки Україні, результатом яких стала Тристороння заява українського, американського і російського президентів. Виступ глави делегації України дістав позитивну оцінку з боку учасників засідання спецкомітету.

Партнерство університетської науки

Угоду про наукове та культурне співробітництво двох вузів підписали в столиці Литви ректор Вільнюського університету Р.Павільоніс і ректор Київського університету імені Тараса Шевченка В.Скопенко. Угодою передбачено активізувати зв'язки в різних сферах університетського життя, здійснювати обмін лекторами і викладачами, заохочувати та підтримувати прямі контакти між науковцями, кафедрами, лабораторіями, іншими науковими підрозділами.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

Ціна життя

Смертний вирок неправомочний, вважають в Азербайджані

Військовий трибунал Нагірно-Карабаської Республіки присудив до найвищої міри покарання 28-річного українця, уродженця Полтавської області Юрія Біличенка, льотчика ВПС Азербайджану, який воював там за наймом.

У цьому зв'язку Азербайджанський національний комітет Хельсінкської громадянської асамблеї (АНК ХГА) прийняв звернення, в якому, зокрема, наголошено: демонструючи неприйняття найманства та прагнення до правосуддя, карабаські власті активно залучають до бойових дій на своєму боці іноземних найманців. АНК ХГА вважає неправомочним ні з юридичної, ні з моральної точки зору смертний вирок, винесений органами НКР. У документі міститься заклик до колег з Українського комітету ХГА дати свою оцінку такому рішенню властей Нагірно-Карабаської Республіки.

У сусідів

Допомога, але не підтримка

Під час офіційного візиту до Кишинева, виступаючи в парламенті, Президент Туреччини Сулейман Демірель відзначив, що у налагодженні відносин Молдови і його країни певну роль може зіграти гагаузьке населення, яке компактно проживає на молдовському півдні.

Висловлюючи зацікавленість у наданні економічної допомоги півдню, у подальшому розвиткові культури цієї етнічної меншості Молдови, турецький Президент між тим підкреслив, що офіційним співрозмовником у переговорах щодо гагаузів є уряд республіки. Незмінним принципом, на якому мають базуватися ці переговори, залишається територіальна цілісність і єдність держави.

Генеральний консул Туреччини в Молдові Єндер Арат вважає, що, знявши вимогу про власну державність, гагаузи цілком можуть розраховувати на законодавче закріплення за південним регіоном статусу національно-територіального автономного утворення. Саме таку формулу взаємовідносин між Кишиневом і Комратом — адміністративним центром південних районів — закладено у проект закону, що підготовлений парламентською комісією. На настійну вимогу гагаузької сторони до нього включено пункт про гарантії регіону на випадок втрати державності самою Молдовою.

Незважаючи на те, що всенародне опитування, проведене в Молдові в березні (до речі, найбільшу активність в ньому продемонстрували мешканці південних районів), показало прагнення більшості населення зберегти незалежність держави, гагаузи виявляють настороженість, не виключаючи, що в майбутньому питання об'єднання Молдови з Румунією може постати знову.

Президент С. Демірель відзначив, що турецький бізнес має наміри активізувати свою присутність у Молдові, і в першу чергу — в південних її районах, які досі залишаються найвідсталішим сировинним додатком республіки. Під час поїздки на південь президенти Молдови й Туреччини заклали перший камінь у фундамент заводу будматеріалів, будівництво якого взяли на себе приватні фірми — молдовська і турецька.

Світлана ЧАЛА.

Кишинів.

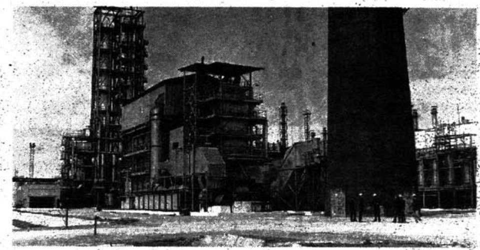
Фотофакт

Сучасний Лондон — великий політичний, індустріальний і культурний центр Європи — вдало розташував свої ділові й житлові квартали серед старовинних парків і соборів, поруч з історичними пам'ятками міста. Тому до британської столиці приїздять не лише політичні діячі, щоб підписати міжнародні документи, чи підприємці, щоб налагодити співробітництво з колегами, а й туристи. Їх багато можна зустріти на парламентському майдані, на вулиці Іайтхолл, набережній Темзи, мосту Тауер Бридж, звідки відкривається чудова панорама міста.

На знімку: щоб старовина ожила і в такий спосіб наблизилася до сучасних любителів подорожувати, деякі лондонці вбираються, як відомі історичні чи літературні персонажі. Цей мешканець Лондона майже шекспірівський герой.

Фото ІТАР-ТАРС.

Микола ОЗІРНИЙ:

«Стоїмо на півдорозі, але йтимемо вперед»

Схоже, вже найближчим часом на ринку цінних паперів України з'являться акції АТ «Кременчукнафтооргсинтез». Про подробиці — в інтерв'ю заступника голови правління АТ з питань економіки Миколи ОЗІРНОГО:

— Очевидно, одразу слід внести ясність: акціонерне товариство відкритого типу «Кременчукнафтооргсинтез» — прямий спадкоємець Кременчуцького нафтопереробного заводу. Хоча дехто за звичкою продовжує називати наше підприємство КНПЗ, ми, по суті, вже перейшли у нову формацію: здійснили оцінку майна, пройшли реєстрацію тощо. Разом з тим і попереду чимало роботи: випуск акцій, їх розповсюдження, структурна перебудова. Іншими словами, ми зараз немов стоїмо на півдорозі. І назад вже вороття немає, і вперед дорогу не зовсім видно. Щодо останнього, то в цьому, на моє переконання, чимало вини законодавців. Приватизація зупинялась, не досить чітко був відпрацьований механізм її втілення — очевидно, це прямий наслідок загальнодержавної хвороби: за чотири роки ми так і не визначилися, що і як будувати. Щоправда, з останніми указами Президента крига скресла. Але ж знову питання: яку позицію стосовно приватизації займе нова Верховна Рада?

— Хоч би як там було, ви таки вирішили йти вперед. Тож хотілося знати, чому вибрали саме відкритий тип акціонування.

— Ми провели на підприємстві значну підготовчу роботу: розповіли людям, наскільки самі розуміємо, що воно таке — приватизація і з чим її їдять. Продумали, які плюси, мінуси можемо мати, а затим провели анкетування. Громадська думка схилилась до відкритого типу акціонування. Його і обрали. У прогнозах ми також спирались на методичні розробки Українського Фонду підтримки реформ.

— Ваш колектив досить численний. Отож, чи не вийде так, що сам же і викупить усі акції і таким чином відкритість його залишиться тільки на папері?

— Можете бути спокійні: за нашими підрахунками, колектив зможе придбати не більш як 2 відсотки загальної кількості акцій. А що інтереси держави представляє Комітет з нафти й газу, за ним залишиться не менш як 20 відсотків. І це буде своєрідний контрольний пакет, бо не думаю, що хтось зможе викупити акцій більше за нього, та він і не дозволить цього зробити, бо, зрештою, хтось же має захищати економічні інтереси держави. У даному разі вона робитиме це сама. Решта буде у відкритій реалізації за встановленою формою.

— Чи означає це, що всі, хто захоче, зможуть їх придбати? Хоч би й завтра?

— У принципі, так. Але тут є два суттєві моменти. Перший стосується скоріше технічного боку справи. На випуск і розповсюдження акцій потрібен певний час, отож завтра за ними їхати до нас іще рано. Та до кінця року ми плануємо цю роботу не лише провести, а й завершити. Тому стежте за повідомленнями, в тому числі і в «ГУ». І друге. Хто захоче купити наші акції, якщо, принаймні на сьогодні, подібний товар — не дефіцит? Тим більше, що різноманітні фонди «гарантують» по кілька тисяч процентів річних. (Нерідко працьому й ошукуючи довірливих акціонерів). Чим збираємося зацікавити людей ми? Насамперед стабільністю виробництва. Не на день чи два — а на десятиліття. Саме в цьому ми бачимо вигоди як для своїх майбутніх акціонерів («синиця в жмені»), так і для себе: бо зможемо вкласти їхні кошти в подальший розвиток виробництва.

— А де гарантії вашої стабільної роботи за нинішньої економічної кризи?

— Дійсно, питання досить проблематичне, і все ж ми оптимісти. Вже хоча б тому, що наше підприємство — єдине в країні, яке випускає мастила усіх видів. І не думаю, що держава допустить, аби ми зупинилися. Власне, як не важко було працювати і вчора, і сьогодні, ми ще не зупинялись. І в найкритичніші дні цехи з первинної переробки, із випуску мастил працювали. А це — третина потужностей. Маємо також новітні технології, обладнання, висококваліфікований колектив, тісні зв'язки з постачальниками сировини в Росії — на такому кораблі, упевнений, не потонемо. Пливти на ньому — гарантія для будь-якого акціонера.

— До речі, про російських партнерів. А вони не висловлювали бажання стати вашими акціонерами?

— Сьогодні це зробити складно, бо акціонування в Росії у нафтогазовій галузі вже минуло. Але в нас і так з ними хороші партнерські стосунки. У колективах нафтовиків Башкортостану і Татарстану, а саме вони наші головні партнери, також чимало інтересів в Україні — сировина, технологічне устаткування, інша продукція. Отож всі надії, що наші з ними зв'язки будуть досить тісними і в майбутньому.

— І останнє запитання. Як сьогодні працює підприємство?

— Нормально, стабільно. Є певні запаси сировини (як навйові, так і клірингової). Отож у реалізації є і дизельне пальне, і бензин, і мастила. Хоча і невирішених питань чимало. Особливо у валютному регулюванні, фінансуванні. Втім, сподіваємося, що вже найближчим часом вони будуть розв'язані. І певно ж, що акціонування тому сприятиме.

Григорій ГРИНЬ,
Анатолій ЩЕРБАК.

Полтавська область.

Куди покотиться «сонячне колесо»?

Забезпечення України енергоресурсами стало гарантом збереження її самостійності, проте ми можемо обійтися і без нафти, вважає львівський учений, член-кореспондент Національної академії наук, керівник лабораторії нових джерел струму, професор університету «Львівська політехніка» Корній ТОВСТЮК.

Нема пророка у своїй вітчизні. Нині Корній Товстюк перебуває у Японії на запрошення фірми, що зацікавилася його відкриттям. Ділові люди із США та Канади кружляють довкола вченого із вельми заманливими пропозиціями, адже це відкриття повертає людство обличчям до нового, дешевого, екологічно чистого і практично невичерпного джерела енергії. Ці джерела існують не в теоретичних розробках, вони вже втілені у конкретних приладах, яких я мала можливість торкнутися рукою.

З Корнієм Денисовичем ми зустрілися в лабораторії нових джерел струму, що діє при об'єднанні ЛОРТА. Щоб пояснити суть свого відкриття, вчений продемонстрував мені експериментальне його втілення — «сонячне колесо», невеликий за розміром прилад, циліндричний за формою. «Колесо» почало швидко набирати обертів — на моїх очах запрацював невеликий генератор, що перетворював сонячну енергію на електричну, хоча сонця й не було, день видався похмурий.

— Відомий досі спосіб акумулювання сонячної енергії зводився до хімічних процесів тільки на поверхні твердого тіла, — пояснив Корній Товстюк. — А ми беремо її з усього об'єму спеціального шаруватого кристалу, вводячи в його структуру заряджені частинки водню або літію. Коефіцієнт корисної дії зростає майже втричі. Акумулятори, побудовані за цим принципом, екологічно чисті, порівняно невеликі, легкі, мають значну питому потужність і великий загальний ресурс. Для їхнього виробництва не потрібні кислоти, дефіцитні та екологічно шкідливі свинець, нікель, ми розраховуємо на ті ресурси, які є в Україні. Загальний ресурс хімічного акумулятора — 15 квт/год, новітнього — 6 тисяч квт/год, тобто у 400 разів більший.

Відкриття Корнія Товстюка запатентоване у США та в багатьох інших країнах. Це є гарантом збереження української інтелектуальної власності на міжнародному рівні. Партія автомобільних акумуляторів, на ЛОРТА, мала неабиякий успіх, та нині це підприємство, як і багато інших, простоює, хоча воно є одним із «китів» української економіки. За відгуками компетентних фахівців, випуск акумуляторів нового типу породив би нову інженерію (її зародки вже бачимо на ЛОРТІ), завантажив би промисловість України, зробив її ринок конкурентоспроможним на міжнародному рівні, одне слово, вивів би нашу економіку до світла в кінці тунелю. Та для цього потрібно відповідної державної програми. Поки що колектив учених та інженерів залишився сам на сам із проблемами практичного втілення відкриття, яке японці назвали одним із найцікавіших відкриттів XX століття. Ученому пропонували перебратися до Америки разом із лабораторією, а це більш як сто докторів і кандидатів наук, інженерів, і продовжити роботу там. Американська фірма «Ашурст текнолоджі корпорейшн» уже вклала в програму виготовлення акумуляторів нового типу мільйони доларів. На часі — контракти з канадською і японською фірмами. Отож якби йшлося про особисту кар'єру, то Корній Товстюк давно вже був би на вершині і слави, і благоденствія — та тільки не на рідних теренах. Співвітчизники ділять між собою «пиріг» престижу і пріоритету, народні депутати створюють «під себе» інститути, а Корній Товстюк надто відданий головній справі свого життя, щоб ловити за хвіст славу.

Здавалось би, ніхто не заперечує того, що це відкриття за його значущістю можна порівняти з винайденням електричного струму, то чому ж воно не стало стрижнем державної політики альтернативного енергозабезпечення?

...Щодо зарубіжних фірм, то кожному з потенційних партнерів Корній Товстюк висуває умову номер один: інвестування економіки України. А Закон України про іноземні інвестиції, як відомо, не дуже приваблює Захід. То куди ж покотиться «сонячне колесо»?

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Нафтопродукти в Україні можуть коштувати значно дешевше

Якщо років два тому роздобути в Харкові каністру-другу автобензину вважалося трохи не за геройський вчинок, то тепер заправити пальним повні баки державного автомобіля, не кажучи вже про приватне авто, здається, можна чи не на кожному кілометрі. Немає жодних черг на так званих стаціонарних АЗС, раді кожному клієнтові завзяті молодці біля численних автоцистерн. До речі, останні вже навіть не соромляться підбігти до водія, запитати, на скільки літрів він бажає поповнити свій запас, виконати самому всю «чорну» роботу і чемно відрахувати здачу. Було б тільки з чого...

Постачанням пального до Харківської області нині, крім державної компанії «Харківнафтопродукт», займається щонайменше ще з десяток «солідних» фірм, не кажучи вже про багатьох інших «початківців». Однак, попри таку сувору конкуренцію, ціна за каністру «сімдесят шостого» нижче за 150 тисяч не опускається. Зважаючи, що для більшості із нас автомобіль сьогодні не зовсім засіб пересування, а скоріше предмет розкоші, все ж таки варто сказати: навіть для людей відносно небідних викладати щодня таку суму за комфортне пересування вже накладно.

Чого ж нам тоді найбільше не вистачає — бензину, грошей чи, може, здорового глузду?

— Перш за все, напевне, здорового глузду, — відповів мені директор харківського філіалу відомої нафтової компанії «Гермес» Юрій Семенцев.

— Так, після створення акціонерного товариства «Гермес Дніпро» я посмів заявити, що протягом кількох місяців наша компанія «залле» Україну відносно недорогим і високоякісним бензином. Не вийшло...

— Ви помилилися у прогнозах?

— Я не врахував того, що керівництво України буде не так проводити економічні реформи, як їх забалакувати і водночас «душити» підприємництво, особливо новоутворені бізнес-структури.

Чому сьогодні ціна на нафтопродукти, і перш за все на бензин, стала недоступна для більшості власників приватних автомобілів? Офіційна точка зору така. Росія продає Україні нафтопродукти за світовими цінами, або й вищими. Це так, але це не вся правда. Понад 90 відсотків нафти на українські нафтопереробні підприємства надходить не через державні підприємства України, і навіть не через комерційні українські фірми, а від зарубіжних постачальників, які виставляють ціну на свій товар таку, яку їм заманеться. У той же час вітчизняні підприємницькі структури внаслідок штучно заниженого курсу купона змушені згортати свій бізнес, або грати з державою в «темні ігри», ризикуючи тим самим нарватися на кримінальні неприємності. Третього просто не дано. До того ж між Україною і Росією й досі не знято питання подвійного оподаткування на добавлену вартість. Зрозуміло, що певним колам такий «бізнес» вигідний, але не думаю, що він до душі автотранспортним підприємствам, усім іншим споживачам нафтопродуктів, які змушені платити за них фактично подвійну ціну від сьогоднішньої їх вартості.

Микола КОСИЙ.

Харків.

У пошуку «золотої» четвертинки

Нещодавно до штатного розпису Лисичанського нафтопереробного заводу введено нову посаду — заступника генерального директора з акціонування. Довірили вести нову перспективну справу Вікторові Зоткіну. Ось що він розповідає:

— З нетерпінням чекаємо останнього вирішального слова Фонду державного майна. Ми готові хоч сьогодні продати громадянам України акції на загальну суму 200 мільярдів карбованців. Це 20 відсотків статутного капіталу.

Про те, що акціонування нам вкрай потрібне, не треба казати ще раз. Найбільше в Європі нафтопереробне підприємство остаточно втратить ефективність, якщо постійно не розвиватиме виробництво. Насамперед треба поглибити переробку нафти, годі втрачати на тому, що вже маємо. Проблема не нова, але як її розв'язати, коли немає потрібних коштів. Під державну гарантію кредити ніхто не хоче давати. Сподіватися тут можна тільки на підтримку акціонерів. Їхні гроші запрацюють негайно, принесуть їм солідні дивіденди.

Хочемо оголосити комерційний конкурс для продажу наших акцій і за кордоном. Хто запропонує кращі умови співробітництва, той переможе в цьому конкурсі. Орієнтуємося на тих, хто має нафту. Звичайно, передусім хотілося б знайти зацікавленість у Росії, звідки одержуємо нафту. І начебто така зацікавленість там з'являється. Але поки що далі запальних обіцянок справа не пішла. І ще ось що стримує. Акції за кордоном — у конкретному випадку у нас — дозволено купувати тільки тим російським підприємствам, у статутному капіталі яких не більш як 25 відсотків капіталу державного. А в Росії держава, як правило, тримає контрольний пакет акцій підприємств в обсязі 38 відсотків. Можливо, так і не скрізь. На жаль, ми не маємо повної інформації.

Пропонували співробітництво приватні фірми, що видобувають нафту. Але вони мало нас цікавлять, нам, ураховуючи велетенську потужність заводу, треба мати справу тільки з тими, хто здатний здійснювати поставки нафти в значних масштабах.

Могли б, звичайно, продати акції, наприклад, Туркменистану, Ірану чи країнам Близького Сходу. Вони на це охоче погодяться. Але як звідти нафту доставити до Лисичанська? Транспортні проблеми досі нерозв'язані. І зрушень ми практично не бачимо.

Акціонування вкрай потрібне. Немає грошей у держави, немає їх і в заводу. Треба працювати, а ми простоюємо. Нафтопереробному нічого перероблять.

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.

Луганська область.

Ассоциация офицеров запаса Украины

МДС— ИНВЕСТ

РЕАЛЬНАЯ ПРИВАТИЗАЦИЯ

РЕАЛЬНЫЙ ДОХОД

Примем и выгодно разместим ваш ваучер Приватизационный сертификат

Надежность и финансовую защиту ваших сертификатов обеспечивают акции

Акционерного общества **Киевская Русь**

Главное помните:

Под «лежачий» сертификат дивиденды не потекут

Заключить договор с МДС—инвест нужно уже сегодня

Чем быстрее — тем весомее ваш доход!

Мы работаем во всех областных и районных центрах Украины.

В Киеве приобретайте акции во всех почтовых отделениях
Генеральная дирекция в Кременчуге, тел.: 6–11–58, 2–45–74,
в Киеве — 419–83–08, 295–34–01, 446–52–44, 552–40–68, 450–37–12.

МДС-инвест — оптимальное решение вопроса приватизации!

У ФОНДОВИХ МАГАЗИНАХ АТ «ОМЕТА траст»

Курс продажу і купівлі цінних паперів за станом на 20 травня 1994 року:

Цінні папери	Продаж (тис. крб.)	Купівля (тис. крб.)	Прогнозовані річні дивіденди
Акції Національного інвестиційного фонду «ОМЕТА XXI століття»	34.5	31.0	1000%
Інвестиційні сертифікати АТ «ОМЕТА Інвест»	658.0, 1.645.0, 3.290.0, 32.900.0	592.0, 1.480.0, 2.960.0, 29.600.0	1300%
Акції АТ «АМАТА-індустрія»	31.0	—	600%
АТ «МПК-Сквира»	47.0	—	600%
Акції АТ «Український інвестиційний фонд «Перспектива»	1.4	—	1200%
Акції Таврійського інвестиційного фонду «ПНФО»	1.6	—	—
Акції АТ «ОЛБІ-Україна»	300.0	—	—

Адреси центральних фондових магазинів у м. Києві:
вул. Прорізна, 9;
вул. Підгірна, 1;
проспект Науки, 4;
вул. Мечникова, 3;
Кудрявський узвіз, 2.

До ваших послуг також десятки філій і представництв «ОМЕТИ», що працюють в усіх регіонах України.

Крім того, акції Національного інвестиційного фонду «ОМЕТА XXI століття» можна передплатити в поштових відділеннях столиці або шляхом поштового переказу з будь-якого села чи міста. Поштовим переказом купівельна ціна пакета акцій нижча від курсової і становитиме до 16 червня ц.р. 34.000 крб. Переказ на суму, що відповідає бажаній кількості пакетів акцій, надішліть на адресу: 252158, м. Київ, АТ «ОМЕТА траст», р/р 467527 в Укркредитбанку м. Києва, МФО 321701. У графі «Для письмового повідомлення» вкажіть паспортні дані та адресу, за якою після надходження коштів вам було надіслано сертифікат акцій.

Фондові магазини АТ «ОМЕТА траст» сприяють у придбанні інших популярних в Україні та СНД цінних паперів за високорентабельними інвестиційними програмами, приймають на вигідне розміщення депозитні приватизаційні кошти громадян через АТ «ОМЕТА приват», а також завершують виплату дивідендів за 1993 рік за акціями Національного інвестиційного фонду «ОМЕТА XXI століття».

Тел. (044) 213-99-83, 219-11-28.

Техника для хозяина от ЧП «Троеполье»
Уважаемые господа!

Предлагаем вам стать владельцем экономичного и надежного дизельного ГАЗ-3307Д, оснащенного двигателем Д243, сборки ЧП «Троеполье».

Для справки приводим некоторые сравнительные характеристики автомобилей ГАЗ-3307 (карбюраторный) и ГАЗ-3307Д (дизельный).

	ГАЗ-3307	ГАЗ-3307Д
Грузоподъемность, ТН	4,5	4,5
Скорость, макс., км/ч	80	80
Вид топлива	бензин А-76	дизтопливо
Расход топлива л/100 км	28	12
Эксплуатационные расходы, %	100	75
Запас хода с полностью заправленным баком, км	320	650
Коробка передач	4-ступенчатая	5-ступенчатая с повышающей пятой передачей

Гарантия на автомобиль 150 тыс. пробега или 2 года.
Вы всегда можете приобрести ГАЗ-3307Д с нашего склада готовой продукции.
Выдаем все необходимые документы для регистрации автомобилей в ГАИ.
Реализуем силовые агрегаты (двигатель и КПП) на автомобиль ГАЗ-53, а также припой ПОС-40.
Телефоны для справок в г. Запорожье: 8-(0612)-62-32-45, 63-38-41.

Светловодское акционерное общество «Объединение Днепроэнергостройпром» предлагает покупателям:

3-комнатные и 4-комнатные жилые дома серии «Кордон» с верандой, мансардой, подвалом и гаражом;

сборные железобетонные гаражи размером 4х6 м с подземной и надземной частями для индивидуального транспорта;

двухэтажные административные 12х30х(3х3) м и одноэтажные промышленные 12х30х6 м, 12х30х4 м железобетонные быстромонтируемые здания для офисов, общежитий, столовых, складских помещений, мастерских;

виброопоры для линий электропередач напряжением 0,4; 6—10 кВ.

Заводы объединения выпускают обширную номенклатуру железобетонных изделий промышленного- и гражданского строительства.

По желанию заказчика производим монтаж гаражей, жилых домов, конструкций БМЗ. Отгрузка продукции — ж.д. транспортом или самовывозом.

Форма оплаты — предоплата по ценам апреля месяца 1994 года со скидкой на 20%.

Наш адрес: 317000, г. Светловодск Кировоградской обл. АО «Объединение Днепроэнергостройпром»; телефон 05236-5-31-15, факс: 2-74-96, телетайп 282765 Аист.

Рабочая одежда

Предприятие производит и реализует спецодежду:

куртки ватные;
костюмы рабочие х/б;
рукавицы с брезентовым наладонником.

Производим декларирование таможенных грузов.

Тел. (044) 220–95–92, 220–97–04.

Организация реализует со склада в г. Днепропетровске:

АВТОМАШИНЫ

для грузовых и легковых автомобилей, сельхозтехники, погрузчиков, мотоциклов. Самовывоз и вагонные поставки.

Тел.: (0562) 445–448, 446–464, 440–044.

Факс 442–406.

Предлагаем новые станки:
2431СФ10, 3Л722В и др.
по ценам ниже заводских.
Литва, г. Каунас, тел./факс (8—0127) 736376.

Организация реализует:

комплекты прокладок головки блока цилиндров к автомобилям БелАЗ, КамАЗ, К-700,

автошины 8.40х15 (УАЗ).

Форма оплаты — любая.

Телефоны для справок: (0562) 47–37–66, 46–54–55.

Реализуем по низким ценам: М-412, ИЖ-2715,

ЗАПАСНЫЕ ЧАСТИ

к тракторам и автомобильным двигателям ЯМЗ, КамАЗ, МАЗ, КрАЗ, Икарус.

Возможен бартер, оптовые скидки.

Звоните в г. Конотоп: (05447) 4-31-06

Військо: «гарячі» точки

Ігор МЕЛЬНИЧУК, офіцер прес-служби Міністерства оборони України
(спеціально для «Голосу України»)

Сараєво зустрічає літо. З надією на мир...

З дня мого попереднього відрядження до Сараєва минуло кілька місяців. Час, звичайно, невеликий. Але як сказати. З 12-ї години 10 лютого почала діяти угода про припинення вогню поблизу Сараєва та відведення сербської артилерії за 20-кілометрову зону. Тоді, перед відльотом в Україну, заступник командуючого миротворчими силами ООН сектора «Сараєво» український полковник Михайло Цинченко сказав: «Це вже більш, як соте припинення вогню... Але за останні місяці досягнуто великого успіху. Якщо події розвиватимуться згідно з планом, це може привести до зменшення напруження».

...Іл-76 Військово-Повітряних Сил України взяв курс на екс-Югославію. На борту — 60 українських миротворців, білий БТР з позначками приналежності до сил ООН, деяке озброєння та боєприпаси. Це був один із рейсів, якими до Боснії відправляли 60-й окремий спеціальний батальйон Збройних Сил України, що увійшов до складу миротворчих військ Організації Об'єднаних Націй у колишній Югославії, або коротко — Укрбат-2.

За плечима у цих хлопців відмінна підготовка, яку вони отримали в навчальному центрі Прикарпатського військового округу на Житомирщині, серйозні тестування і чи не найголовніше — тверде чоловіче рішення. Усі вони або добровільно призвалися із запасу, або, знову ж таки добровільно, підписали контракт наприкінці строкової служби.

— Для них, — сказав командир взводу старший лейтенант Юрій Прудкий, — щоденні 30—40-кілометрові марші, нічні та денні стрільби, будь-які фізичні навантаження — то звична річ.

Про їхню надійність свідчить і такий факт: після відомих трагічних подій навколо Горажде, де за планом командування ООН було визначено місце дислокації Укрбату-2, лише один солдат із його складу (а це 550 чоловік) заявив про небажання їхати до Боснії.

...І знов аеропорт Сараєва. На відміну від лютого навіть зовні тут все здається спокійним. Вразило те, що за приземленням і розвантаженням нашого літака вільно спостерігають журналісти. Під час усіх минулих відряджень тут не те що фотографувати, а й навіть перебувати категорично забороняли. Адже довкола, у горах сиділи снайпери. І почасти стріляли.

Тепер місто зустрічає літо. Вздовж дороги — розбиті будинки, спалені автомашини, зруйновані комунікації... А ще — яскраво-зелена трава. А подекуди — дерева. На жаль, уціліло їх дуже мало — взимку порізали на дрова.

На вулицях побільшало людей. Особливо привабливих дівчат і галасливих дітлахів. Чоловіків значно менше. Мабуть, воюють...

Люди розкопали газони, просто між будинками та пошматованою технікою розбили грядки, засіяли городину. Відчувається, що і населення, і природа втомилися вже від війни і прагнуть звичного людського життя.

Ще одна прикмета нинішнього Сараєва — трамвай. Два роки один з них простояв німим свідком трагедії на повороті, що по вулиці Маршала Тіто (за часів війни її називали Снайперштрасе). А тепер діє кілька маршрутів.

— Це — заслуга українців, — повідомив командир першого Укрбату полковник Володимир Коцеруба. — Ми чи не щодня виїздили ремонтувати колію, розчищали завали, готували вагони... Перший трамвай пустили 8 березня — у жіночий день. А нещодавно відбулося офіційне відкриття. За цю роботу особовий склад батальйону отримав подяку від мера міста.

Звичайно, для Сараєва це була неординарна подія. Адже цивілізація дійшла сюди скоріше, ніж для більшості міст Європи. Перший в історії трамвай тут було пущено раніше, ніж у Парижі, а каналізацію проведено раніше, ніж у Відні.

Сараєво поволі відроджується. Під час кількагодинного перебування у місті почув лише кілька автоматних черг та снайперських пострілів. Та й то десь далеко. Як сказав один з офіцерів сектора, зараз у Сараєві курорт. «Курорт» — то, звичайно, перебільшення.

А ось що стосується Укрбату-2, то в нього попереду передбачалися серйозні випробування. У Горажде, мусульманському анклаві, де планувалося розташувати цей батальйон, обстановка не з простих — це ми знаємо.

В Горажде наш другий батальйон «сідати» не став. Туди пішли лише 140 миротворців: французький взвод, норвезька медична група і взвод з першого Укрбату, у складі якого 4 військовослужбовці з другого батальйону.

Завдання у них не з простих. Значно ускладнили його бомбові удари НАТО по сербських позиціях. Високі службові особи, що подали команду на зліт Ф-16, не врахували, що внаслідок подібних дій солдати в голубих шоломах стали своєрідними заложниками ситуації. І, як по секрету поділився один з офіцерів, миротворці готові були отримати удар у відповідь в разі повторних бомбардувань...

Немає ні найменшого бажання згущувати фарби, так само, як і розглядати обстановку крізь рожеві скельця. Тим більш, що будь-яке необережне слово здатне викликати пересуди. І найневдячніша справа — робити прогнози.

Спорт

О. Базилевич: «Це не кращий наш матч...»

Болгарія — Україна. 1:1 (1:0). Софія. Стадіон імені Василя Левськи. 3 червня. 30 градусів. 18000 глядачів.

Судді: Порумбаю, Кот, Аргашала (Румунія).

Збірна Болгарії: Николов, Кременлієв (Киряков, 46), Тр. Іванов, Цветанов, Хубчев (Н. Ілієв, 46), Янков (Г. Георгієв, 46), Баликов (Ів. Йорданов, 46, Андонов, 76), Стоїчков (В. Йотов, 66), Лечков (Б. Генчев, 46), Сіраков (П. Александров, 46), Боримиров (Міхтарський, 46).

Збірна України: Тяпушкін, Лужний, Беженар, Дірявка, Попов (Сак, 46), Ковалець (Максимов, 81), Шматоваленко, Михайленко, Шкапенко, Леоненко, Скаченко.

Голи: Сіраков (18), Сак (55).

Попередження: Іванов, Михайленко.

Болгарська торсида гаряче вітала своїх улюбленців, які перед відльотом до США проводили вдома останній контрольний матч. З перших хвилин найпомітнішим на полі був Стоїчков, який двічі потурбував Тяпушкіна. Здавалося, що нападник «Барселони» разом із Сіраковим «розірве» захист нашої команди. Та оборона витримала перше атакуюче натхнення фіналістів. І хоч як дивно, але після того, як Сіраков забив гол, гра вирівнялася. Щоправда, на 36-й хвилині Тяпушкін знову парирував удар Стоїчкова з 15 метрів. А на 41-й хвилині Михайленко пробив з льоту по воротах Николова і заслужив оплески глядачів.

У другому таймі наставник болгарської команди випустив на поле майже новий склад. Але ініціатива перейшла до нашої збірної, яка вдало контролювала матч. На 52-й хвилині господарі прогавили ривок Скаченка, який пробив у нижній кут. Через хвилину болгари відкинули м'яч своєму воротареві. Леоненко і Шкапенко вдало атакували голкіпера, і м'яч потрапив до Павла, який пробив сильно повз порожні ворота. А ще через дві хвилини Сак підхопив м'яч у центрі поля, трохи просунувся уперед і метрів з тридцяти п'яти сильно пробив у лівий від воротаря кут воріт.

Намагання господарів перехопити ініціативу вилилися у суцільну навалу, з якої реальної вигоди вони не мали. А Скаченко на останній хвилині матчу отримав м'яч у штрафному майданчику і з розвороту красиво пробив. На жаль, трохи вище воріт.

Після гри вболівальники скандували прокляття на адресу наставника збірної Болгарії Пенева. Хоча на прес-конференції тренер висловив задоволення грою своєї команди.

Олег Базилевич сказав, що це не кращий матч збірної України, бо на гру вплинув перепад температури. «Я подякував хлопцям за гру, але знаю, що вони можуть зіграти краще. Їхній потенціал у цьому матчі не розкрився, — сказав О. Базилевич. — Хоча, як на мене, ми грали не з кращою командою Європи».

— **Чи погодитеся ви з тим, що Тяпушкін, Лужний, Михайленко і Скаченко були кращі на полі?** — запитую О. Базилевича.

— Ні. Виділяти кого-небудь — це йти проти ідеї колективної, ефективної, раціональної гри всіх гравців, які вийшли на поле.

Олександр БІЛИК.

Софія — Київ.

З потоку повідомлень

Шахи. Міжнародний турнір. Мюнхен (Німеччина). 1. Василь Іванчук (Україна). 2. Олександр Білявський (Україна). 3. Роберт Хюбнер (Німеччина).

Художня гімнастика. Чемпіонат Європи. Салоніки (Греція). **Командні змагання.** 1. Україна, 2. Білорусь, 3. Болгарія, 4. Росія, 5.Греція, 6. Італія. **Абсолютна першість.** 1. Петрова (Болгарія), 2. Вітриченко (Україна), 3. Зарипова (Росія). **Окремі вправи. Скакалка.** 1. Вітриченко. **Обруч.** 1. Вітриченко. **М'яч.** 1-2. Серебрянська (Україна), Зарипова. **Булави.** 1-2. Зарипова, Лук'яненко (Білорусь). **Стрічка.** 1-2. Вітриченко, Серебрянська.

Теніс. Турнір ROLAND GARROS-94 (відкрита першість Франції). Фінали. Жінки. Аранта Санчес (Іспанія) — Марі П'єрс (Франція) — 6:4, 6:4. Чоловіки. Серхіо Бругейра (Іспанія) — Альберто Берасатегуї (Іспанія) —6:3, 7:5, 2:6, 6:1.

Футбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. 31 тур. «Кривбас» — «Шахтар». 2:1. 7000. Пантілов, 31 (1:0), Онопко, 36 (1:1), Куриленко, 45 (2:1). «Торпедо» — «Чорноморець». 1:0. 4000. Ветров, 63 (1:0). «Зоря-МАЛС» — «Таврія». 1:0. 5000. Стебловський, 25 (1:0). «Волинь» — «Кремінь». 1:1. 1200. Коновальчук, 19 (0:1), Мозолюк, 20 (1:1). «Буковина» — «Карпати». 3:2. 5000. Фінкель, 4 (1:0), Білоус, 12 (2:0), Топчієнко, 20 (2:1), Гнатів, 48 (2:2), Фінкель, 78 (3:2). На 75-й хвилині Олійник («Буковина») не реалізував пенальті. «Верес» — «Металург». 0:1. 8000. Наконечний, 38 (0:1).

Першість країни. Друга ліга. 38 тур. «Таврія» — «Чорноморець-2» — 2:0. «Меліоратор» — «Бажановець» — 1:1. «Титан» — «Медіта» — 4:0. «Чайка» — «Динамо» — 1:0. «Войковець» — «Вагонобудівник» — 0:0. «Дружба» — «Шахтар» — 2:0. «Азовець» — «Металург» —2:0. «Газовик» — «Явір» — 0:0. «Галичина» — «Нафтохімік» —1:0. «Зірка-Нібас» — ФК «Бориспіль» — 2:0.

Лідирують: ФК «Бориспіль» — 54 очки, «Бажановець» і «Зірка-Нібас» — по 49, «Явір» — 46.

Баскетбол

«Бронза» — у «БІПА-Моди»

От і завершився баскетбольний марафон у нашій країні. Фінішував турнір за системою «плей-оф». Як відомо, чемпіоном країни втретє поспіль стали спортсмени київського «Будівельника».

Але головний феномен нинішнього сезону — срібні медалі клубу «Київ-Баскет», який минулого року виступав ще в першій лізі. Вихованці Андрія Підковирова і Бориса Вдовиченка стали улюбленцями не тільки в Києві, а й по всій Україні. Зрозуміло, що кияни в новому чемпіонаті, котрий стартує наприкінці вересня, постараються розвинути успіх. Тільки для того, щоб на рівних конкурувати з «Будівельником», де довга лава запасних, і успішно виступати в новому розиграші Кубка Європи, клубові «Київ-Баскет» необхідно довкомплектуватися. Чим, до речі, і займається нині власник колективу — фірма «Денді» (президент — Михайло Бродський).

Баскетболісти «Будівельника» і «Київ-Баскета» уже пішли у відпустку. А от команди «БІПА-Мода» (Одеса) і «Шахтар-АСКО» (Донецьк) тільки тепер можуть дозволити собі перепочинок. Адже вони тільки-но завершили суперечку за бронзові медалі. Тут успіх був на боці одеситів. Щоправда, довелося провести п'ять поєдинків, аби визначити сильнішого. Завершальна, п'ята, гра проходила в місті на березі Чорного моря і принесла перемогу господарям — 76:71.

Одесити і донеччани, якщо їм дозволять фінансові можливості, зможуть узяти участь в європейському Кубку Корача.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України. Видавець — Президія Верховної Ради України. 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець. ♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. ♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 325245.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311105.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».